

AȘEZAREA DIN EPOCA BRONZULUI DE LA OSTROVUL MARE — COLONIE

În cadrul cercetărilor complexe efectuate în zona Porțile de Fier II, săpăturile arheologice s-au bucurat de o atenție deosebită, datorită caracterului de urgență conferit de înaintarea vertiginoasă a lucrărilor hidrocentralei de pe insula Ostrovul Mare.

Săpăturile arheologice începute în 1976 au fost continuate și în anul 1978, deschizându-se un șantier la km fluvial 863, în imediata apropiere a coloniei lucrătorilor de la hidrocentrală. Suprafața pe care s-au efectuat săpăturile, urma să fie acoperită cu o mare masă de pământ, lucru care a determinat ritmul alert al cercetării și începerea săpăturii de la sud către nord. Menționăm faptul că în zonă fuseseră trasate în anii anteriori secțiuni de control dar care nu surprinseseră nivelul de locuire.

În vara anului 1978 am trasat patru secțiuni paralele cu Dunărea dispuse în direcția NV—SE, în lungime totală de 108 m.

Stratul vegetal gros de aproximativ 10 cm, era urmat de un altul, cu material arheologic, iar la 0,40—0,50 m a apărut nivelul viu format din nisip galben humusoid.

Din zona centrală a primei secțiuni remarcăm un fragment de statueta antropomorfă și o figurină zoomorfă reprezentând o pasăre.

În carourile 16—19 din prima secțiune, prezentând o mai mare frecvență de frag-

mente ceramice și vase fragmentare, a fost surprins conturul unei locuințe. Ca urmare a acestui fapt, au mai fost deschise două secțiuni perpendiculare pe prima, lucru ce a permis surprinderea conturului locuinței pe aproape toată lungimea.

Locuința, de o formă alungită și orientată aproximativ NS avea dimensiuni de 2×3,75 m.

În interiorul locuinței au fost surprinse multe fragmente de chirpic iar pe latura de est, urmele unei vetre. Materialul recoltat din perimetrul locuinței, pe lângă faptul că este bogat în comparație cu restul terenului cercetat, este și de o mare diversitate.

Pe lângă marea densitate a fragmentelor ceramice aparținând unei mari varietăți de vase, semnalăm existența unui topor votiv din lut în stare fragmentară, un capac de vas miniatural și o jucărie pentru copii având o formă sferică.

Nu lipsesc nici greutatea pentru plasă, vasele de o formă alungită precum și ceștile, bine reprezentate de două piese de mici dimensiuni.

În mod deosebit atrage atenția o piesă de formă elipsoidală frumos decorată, care a fost găsită în stare fragmentară. În număr destul de mare apar unelte din silex dar metalul nu este reprezentat decât de o mică bucată de aramă.

Doar în locuință numărul fragmentelor de statuete antropomorfe ajunge la opt, loc din care au fost recuperate și câteva pintadere.

Secțiunile 2, 3 și 4 nu au mai adus elemente noi în plus, ba mai mult, nivelul de locuire se subțiază către nord, dispărînd în următorii metri în care nu se mai întîlnesc decît sporadic fragmente ceramice.

Bănuim că așezarea s-a întins mai mult către Dunăre. Zona aceasta lată de 150 m nu a fost sondată deoarece întreaga suprafață fusese rasă de lama unui buldozer pînă la o mare adîncime.

Materialul ceramic prezent din abundență poate fi împărțit în două categorii: decorat și nedecorat.

Ținînd seama de modul de ornamentare a ceramicii, de forma pieselor întregi, putem face precizarea că locuința aparține culturii Gîrla Mare care este un aspect local al marelui complex al cîmpurilor de urne răspîndit în sud-vestul țării noastre în Serbia și în nord-vestul Bulgariei.